

Stručni rad

PROVEDBA ŠKOLSKOG NOVINARSTVA TIJEKOM NASTAVE NA DALJINU

Katja Janič

I. OŠ Celje

Sažetak

Nastava na daljinu predstavljala je veliki izazov i za nastavnike i za učenike. Jedan od problema sa kojima su se učenici suočili bilo je to što su veći dio dana provodili sjedeći - ujutro su imali satove videokonferencija, često su poslijepodne opet sjedili za računalima jer su morali odraditi domaću zadaću i poslati učiteljima dokaz o zadaći. Kako bih unijela više kretanje u njihov svakodnevni život, osobito ujutro kad su imali nastavu, sustavno sam počela birati zadatke promicanja kretanja u obveznom izbornom predmetu koji predajem što su učenici s oduševljenjem prihvatili. U članku su predstavljene motivacijske strategije i metode rada kojima sam se koristila tijekom učenja na daljinu prilikom rada s učenicima 9. razreda na obveznom izbornom predmetu školsko novinarstvo. Snimanje prologa vani na svježem zraku, književna šetnja ulicama Celja, priprema točaka za proslave e-škole u prosincu i veljači (glazbene ili plesne točke, dramatizacija odabranih ulomaka ...) jedni su od tjednih zadataka koji će biti detaljnije predstavljeni u članku.

Ključne riječi: rad na daljinu, kretanje, školsko novinarstvo, odabir oblika rada

1. Izborni predmet u osnovnoj školi – školsko novinarstvo

Školsko novinarstvo je društveno-humanistički izborni predmet koji nadograđuje predmet slovenski jezik, a namijenjen je učenicima 9. razreda jedan sat tjedno ili 32 sata godišnje.

Učenici tokom nastave tog predmeta upoznaju najčešće oblike novinarske komunikacije (članak, intervju, okrugli stol, reportaža ...), čitaju i analiziraju tisak u novinama i časopisima, prate radijski i televizijski program te stvaraju kritički odnos prema medijima. Iskušavaju se u ulozi novinara, razumiju da mediji ne zrcale svijet, već ga konstruiraju i stvaraju. Naglasak kod nastave je na stjecanju iskustva (kreiranje tekstova) te istraživanju i timskom radu (izrada školskog biltena, praćenje događaja).
[2]

2. Izazovi učenja na daljinu

S jedne strane učenje na daljinu omogućilo je fleksibilnost, prostornu, a ponekad čak i vremensku neovisnost, a s druge strane predstavljalo je veliki izazov, osobito na području (samo)motivacije i organizacije. Naravno, odgovarajuća informacijska tehnologija i osnovna razina računalne pismenosti također su važne za uspješan rad i učenje na daljinu. Učenje na daljinu imalo je i pozitivnih i negativnih strana. Među negativima svakako se ističe sjedenje za računalom po više sati (učenici od 6. do 9. razreda imali su svaki dan sate videokonferencija, što je iznosilo 5 do 6 sati dnevno, a nakon nastave morali su pregledati sadržaj internetskih učionica, napraviti te podnositi zadatke isl.).

Kod izbornog predmeta školsko novinarstvo, od samog početka učenja na daljinu, birala sam zadatke koje bi učenici mogli raditi bez računala (čak i ako izvještavanje o obavljenom poslu nije moguće bez njega) i u pokretu, npr. snimanje priloga u prirodi itd.

Cilj mi je bio da djeca steknu iskustvo na aktivan i kreativan način u okviru ove teme; uče, zabavljaju se i istovremeno se opuštaju. Kako su učenici prvih nekoliko tjedana hvalili ovakav način rada, nastavili smo sa zadacima koji su od njih zahtijevali kretanje

tijekom učenja na daljinu. Tijekom satova na daljinu učenicima sam svaki tjedan dodijelila novi zadatak. Upute za rad objavljene su u internetskoj učionici već u ponedjeljak, a učenici su imali rok do kraja tjedna da ispune zadatak (obično do nedjelje).

U ovom radu ističem praktične primjere zadataka u kojima je naglasak na stjecanju iskustva, istraživanju i timskom radu. Tako su učenici svoju diječju znatiželju usmjerili u aktivan i kreativan rad kojim su poticali kreativnost mišljenja, govorenja i pisanja.

2.1. Primjer zadataka u školskom novinarstvu za vrijeme učenja na daljinu

a) Duža šetnja s fotografijama

Upute za rad: Idite u dugu šetnju, napravite nekoliko fotografija i pošaljite mi ih e-poštom do nedjelje navečer ili ih pošaljite u internetnu učionicu. Ukratko opišite svaku fotografiju (na primjer: možete zapisati gdje je i kada je snimljena, s kim ste otišli u šetnju itd.).

b) Televizijski prilog

Upute za rad: Pripremit ćete, odnosno snimiti kratak prilog koji bi bio prikladan za emitiranje na televiziji. Preporučuje se, da prilog snimate vani na svježem zraku. Što se tiče sadržaja, imate slobodne ruke što znači da je izbor teme na vama. Ipak nudim vam nekoliko primjera koji će vam pomoći:

- možete sebe staviti u ulogu meteorologa i snimiti vremensku prognozu,
- sportski ste novinar i snimate sportske reportaže ili vijesti,
- možete snimiti oglas za bilo koji proizvod ili uslugu,
- novinar ste i izvještavate o aktualnim događajima u gradu (virus, tuča, oluja, požar itd.).

Vaš snimak (telefonom) trebao bi biti između 1 minute i 1 minute i pol. Prilikom snimanja morate pripaziti i na kretanje, govor, mimiku, geste jer, kao što se sijećate iz nastave, pred kamerama nije bitan samo govor, nego cijela izvedba. Cijelo tijelo radi, važna je poza, mimika lica i tijela, grimase ... Također treba obratiti pažnju na glas

(glasnoću, visinu, brzinu govora). Dobro razmislite o tome, kako pomoću mašte najbolje pripremiti svoj nastup. Vjerujem da imate više nego dovoljno ideja i da ćete snimiti zanimljiv prilog. Zadatak možete mi poslati e-poštom ili putem www.wetransfer.com ili ga poslati preko učionice na školskoj mreži.

c) Priprema e-školskih proslava

Tijekom nastave na daljinu s učenicima pripremili smo dvije e-proslave (povodom Dana neovisnosti i jedinstva u prosincu i uoči Slovenskog kulturnog praznika u veljači). Učenici sudjelovali su u svim fazama proslave; od planiranja (ideje scenarija) do izvođenja (svaki je snimio određeni prilog koji je na kraju uključen u e-proslavu). U obje smo proslave uključili veliki broj točaka koje su zahtijevale kretanje učenika.

Na sličan smo način pristupili objema proslavama. U fazi planiranja učenici dobili su sljedeće upute: Uoči proslave Dana neovisnosti i jedinstva razmotrite scenarij. Pošaljite mi svoj prijedlog scenarija do nedjelje navečer. Razmislite i o tome na koji bi način mogli sudjelovati u proslavi (dali bi se iskušali u ulozi najavljiivača, svirali nešto, pjevali, plesali ...).

U nastavku sam na temelju prijedloga napisala cijeli scenarij i podijelila uloge učenicima (uzimajući u obzir njihove želje). Zatim smo krenuli sa snimanjem priloga. Svaki od njih dobio je detaljne upute o načinu snimanja. Oni koji su čitali povezujući tekst dobili su zadatak snimati stojeći dok su ih ostali, koji su surađivali s glazbenim ili plesnim točkama, i onako snimali u pokretu. Prosječno prilog (snimak) pojedinog učenika bio je između 30 sekundi i 1 minute, a trajanje jedne proslave bilo je oko 15 minuta (oboje zajedno 30 minuta).

d) Priprema i provedba književne šetnje

Kad sam razmišljala o tome kako bih mogla uvesti više kretanja u nastavu obveznog izbornog predmeta, a istodobno povezati sadržaje sa slovenskim jezikom koji također podučavam, sinula mi je ideja o književnom putu učenja šetnjom kroz Celje.

Prvi zadatak koji su dobili bio je sljedeći: Istražite koje spomenike, kipove, spomen obilježja itd. možete pronaći u svom domaćem gradu (većina učenika živi u Celju; dvije učionice koje nisu iz Celja zadaću su uradile u svom domaćem kraju). Navedite najmanje 5 i uz njih navedite gdje se nalaze. Učenici su odradili jako dobar posao i

većina njih naveli su sljedeće spomenike: Alma Karlin, Primož Trubar, Karel Destovnik Kajuh i Fran Roš.

Sljedeći su tjedan morali prošetati do najmanje tri odabrana kipa i tamo se fotografirati. Za sljedeći zadatak imali su dva tjedna. Upute za rad: Svatko od vas će pripremiti prezentaciju dviju poznatih osoba. Prilikom traženja podataka usredotočite se na život i rad te objasnite zašto je ili kako je osoba vezana uz Celje. Imajte na umu da ćete prilikom šetnje kroz Celje predstaviti ono što ćete napisati na pojedinim točkama. Napomena: Svakom učeniku dodjeljujem dvije osobe od sljedećih: Anton Aškerc, Karel Destovnik Kajuh, Alma Karlin, Vladimir Levstik, Rudolf Maister, Fran Roš, Primož Trubar, Anton Novačan, Vatroslav Oblak, Anton Martin Slomšek. U potrazi za podacima učenici se usredotočuju na podatke o životu i radu. [1]

Zadatak za sljedeća dva tjedna: Prošetajte do dva kipa koja ste predstavili prošli tjedan i ukratko ih predstavite. Pritom se snimate i pošaljite mi snimku.

3. Zaključak

Prilikom odabira aktivnosti za spomenuti izborni predmet tijekom učenja na daljinu imali smo na umu sljedeće pozitivne posljedice kretanja: otklanjanje negativnih posljedica sjedenja (revitalizacija cirkulacije krvi i frekvencije disanja, aktivacija mišićnog tkiva ...); razvijanje opuštenog odnosa učitelj-učenik. Željeli smo učenicima ponuditi zanimljive, raznolike sadržaje i potaknuti znatiželju odnosno radost prema tjelesnoj/sportskoj aktivnosti što je uostalom najbolja suprotnost dugotrajnom sjedenju i boravku u zatvorenim prostorijama.

Učenici su izuzetno pohvalili način rada i izvijestili da su dobili zadatke koji su jim bili u radost i izazov. O tome svjedoči i činjenica da su na vrijeme predali zadatke, bili motivirani za rad i često su samoinicijativno radili više nego što je zahtijevano uputama (duže su šetali, istraživali različite puteve, posjetili i predstavili više spomenika, snimili više priloga za školske proslave itd.).

4. Literatura

- [1.]Brezovšček, A., Pekošak, L. (2017). Literarni sprehod po celjskih ulicah, raziskovalna naloga. Celje: Mestna občina Celje, Mladi za Celje
- [2.]Učni načrt za izbirni predmet šolsko novinarstvo, dostupno 29. 8. 2021 na [https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/izbirni/1-letni/Solsko novinarstvo izbirni.pdf](https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/izbirni/1-letni/Solsko_novinarstvo_izbirni.pdf)